

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20
13035 LVV
kirjaamo@lvv.fi

Selvitys Natura-arvioinnin tarpeellisuudesta, Brändskogenin tuulivoimahanke, Prokon Wind Energy Finland Oy, Hinjärvi (FI0800059 SAC/SPA), Närpiö ja Korsnäs

Yhteysviranomaisena on pyytänyt 10.12.2025 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta lausuntoa Brändskogenin tuulivoimahankkeeseen liittyvästä Natura-arvioinnin tarpeellisuuden selvittämisestä. Selvitys on laadittu tuulivoimahankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Asian käsittely on siirtynyt 1.1.2026 Lupa- ja valvontavirastolle (myöhemmin myös LVV). Arviointi on päivätty 13.6.2025 ja sen on laatinut Anni-Mari Nikkarikoski/Ramboll. Brändskogenin tuulivoimahanke sijoittuu lähimmillään noin 2 km etäisyydelle Hinjärven (FI0800059, SAC/SPA) Natura-alueesta.

1 Hinjärvi (FI0800059, SAC/SPA) Natura 2000-alue

Natura-alueen suojeluperusteisina luontoarvoina on kuusi luontotyyppiä, yksi luontodirektiivin liitteen II laji ja 13 lintudirektiivin lajia. Kaikkien edellä mainittujen suojelutavoitteena on vähintäänkin alueen merkityksen säilyttäminen osana verkostoa. Lisäksi alueen suojelussa ja hoidossa painotetaan seuraavia tavoitteita:

- 1) Alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys.
- 2) Alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään alueen käyttöä ohjaamalla.
- 3) Luontotyyppin tai lajin elinympäristön laatua tai lajin populaation elinvoimaisuutta parannetaan ennallistamis- ja hoitotoimenpitein.

1.1 Selvitys Natura-arvioinnin tarpeellisuudesta

Arvioinnin kohteena oleva Brändskogenin tuulivoimapuisto

Prokon Wind Energy Finland Oy suunnittelee enintään 30 tuulivoimalan suuruista Brändskogenin tuulivoimapuistoa Närpiön kaupungin alueelle. Hankealueen alustava kokonaispinta-ala on noin 4600 ha. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 10 MW. Tuulivoimapuiston kokonaisteho on enintään 300 MW. Voimalan tornin napakorkeus on enintään 200 metriä ja roottorin halkaisija enintään 200 metriä. Hankevaihtoehtoja on kolme:

VE1: Alueelle rakennetaan enintään 30 tuulivoimalaa.

VE2: Alueelle rakennetaan enintään 9 tuulivoimalaa.

VE3: Alueelle rakennetaan enintään 22 tuulivoimalaa.

Sähkönsiirron vaihtoehtoja on kaksi:

SVE1: Rakennetaan uusi 110 kV:n ilmajohto Kärppiön sähköasemalle Teuvalle. Reitin pituus on noin 30 km. Uutta johtoaukeaa rakennetaan 17 km hankealueen itäreunalta kohti etelää ja kaakkoa, valtatie 8 yli Horonkylän itäpuolelle, minkä jälkeen liitytään viimeisen 13 km matkalle olemassa olevaan Fingrid Oy:n Kärppiö-Tuovila johtokäytävään. Olemassa olevaa johtokäytävää levennetään länteen päin.

SVE2: Rakennetaan uusi maakaapeli hankealueen läheisyydessä sijaitsevalle Brändskogenin kytkinsähköasemalle. Reitin pituus on noin 2,4 km. Johto rakennetaan olemassa olevaan EPV Energia Oy:n Brändskogen-Brännas johtokäytävään. Olemassa olevaa johtokäytävää levennetään tarvittaessa länteen päin.

Tuulivoimapuiston sisäinen sähkönsiirto tuulivoimaloilta sähköasemalle toteutetaan maakaapelein. Tuulivoimapuiston sisäiseen sähkönsiirtoon tarvittavat maakaapelit tullaan sijoittamaan pääsääntöisesti huoltoteiden yhteyteen kaivettaviin kaapeliojiin. Alueelle rakennetaan yksi tai useampi sähköasema.

Hankevaihtoehdot VE1 ja VE2 sijaitsevat noin 3,8 kilometrin päässä Natura-alueen rajasta. Vaihtoehto VE3 sijaitsee noin 4,1 kilometrin etäisyydellä Natura-alueen rajasta. Sähkönsiirtoreitti SVE1 sijaitsee lähimmillään noin 10 kilometrin etäisyydellä Natura-alueen rajasta ja SVE 2 noin 6,8 kilometrin etäisyydellä.

Selvityksessä esitetty näkemys Natura-alueeseen kohdistuvista vaikutuksista

Aineistot

Selvitys perustuu käytettävissä oleviin avoimiin paikkatietoihin sekä hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä laadittuihin luontoselvityksiin ja melu- ja välkemallinnukseen. Natura-alueelle ei ole kohdennettu luontoselvityksiä.

Vaikutusmekanismit ja -alueet

Luontotyyppien osalta on tunnistettu suoria (kasvipeitteen poisto, metsänhakkuu, kuluminen) ja epäsuoria (reunavaikutus, vesistövaikutus, ojitus, häiritä ja melu) vaikutusmekanismeja. Suojeluperusteena olevien lajien osalta on esitetty epäsuoria vaikutusmekanismeja (metsänhakkuu, reunavaikutus, vesistövaikutus, estevaikutus, häirintä ja melu). Lisäksi taulukossa 5-4. on mainittu suorana vaikutuksena metsänhakkuu ja vaikutusalueena johtoaukea. Natura-alueella suojeluperusteena oleville lintudirektiivin lajeille tunnistettiin epäsuoria (metsänhakkuu, reunavaikutus, liikkuminen, häirintä, välke ja melu) ja suoria (estevaikutus) vaikutusmekanismeja.

Vaikutusmekanismien katsotaan olevan pääasiassa paikallisia ja ulottuvan käytettävälle alueelle. Metsähakkuiden reunavaikutukseksi on tunnistettu noin 50 m vyöhyke. Melun ja välkkeen vaikutusalueet on esitetty mallinnuskartoin, eivätkä ne ulotu Natura-alueelle

Natura-alueen suojeluperusteisiin kohdistuvat vaikutukset

Hankkeen ei arvioida aiheuttavan vaikutuksia suojeluperusteisiin luontotyypppeihin. Myöskään liito-oravaan ei katsota syntyvän vaikutuksia. Suojeluperusteena olevien lintulajien osalta vaikutuksia katsotaan syntyvän pesivälle/lisääntyvälle uhanalaiselle lajille. Vaikutukset arvioidaan ei merkittäviksi. Levähtävien suojeluperusteisten lintulajien osalta vaikutuksia arvioidaan syntyvän kaikissa hankevaihtoehdoissa seuraaviin lajeihin: laulujoutsen, merihanhi, hiirihaukka, kurki, suokukko ja kaksi uhanalaista lajia. Aiheutuvien vaikutuksien ei arvioida kuitenkaan olevan merkittäviä.

Brändskogenin tuulivoimahankkeen ei yksin tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa arvioida aiheuttavan merkittävää heikennystä Natura-alueen suojeluperusteisille luontoarvoille. Joten hankkeen ei katsota vaarantavan Natura-alueen suojelutavoitteiden toteutumista yksin tai yhdessä muiden suunnitelmien ja hankkeiden kanssa. Natura-alueen koskemattomuuteen ei arvioida kohdistuvan merkittävää heikentävää vaikutusta, koska hankkeen ei katsota yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa vaikuttavan haitallisesti alueen eheyteen.

Epävarmuustekijät

Selvitykseen liittyviä epävarmuuksia tunnistettiin kolme: suojeluperusteisten lintulajien esiintyminen Natura-alueella, muissa hankkeissa tapahtuvat mahdolliset muutokset ja lajitietokeskuksen aineiston mahdolliset puutteet.

Yhteisvaikutukset

Yhteisvaikutuksia tarkasteltiin uhanalaisen lajin ja levähtävien suojeluperusteisten lajien osalta. Uhanalaisen lajin yhteisvaikutushankkeiksi tunnistettiin samalle reviirille sijoittuvat ja toiminnassa olevat Bjöklidenin, Hedetin ja Norrskogenin tuulivoimapuistot. Edellä mainituissa hankkeissa on yhteensä 29 tuulivoimalaa, joista lähin sijaitsee noin 5,5 km päässä reviirin pesäpaikasta. Levähtävien yhteisvaikutushankkeiksi katsottiin hankkeet, jotka sijaitsevat Brändskogenin tuulivoimahankkeen läheisyydessä sekä lajien päämuuttoreiteillä. Yhteisvaikutusten arvioinnissa tukeudutaan myös Sitowisen 2023 laatimaan selvitykseen "*Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavoituksen Natura-arviointia varten tehtävä lintujen törmäys- ja populaatiomallinnus päämuuttoreittien osalta*".

Lieventämistoimenpiteet ja seuranta

Ei esitetty osana selvitystä.

1.2 Lupa- ja valvontaviraston lausunto Natura-arvioinnin tarpeellisuuden selvittämisestä

Selvityksen asianmukaisuus

Natura-arviointi on luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan tehtävä asianmukaisella tavalla. Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdassa edellytetty arviointimenettely on toimeenpantu luonnonsuojelulain 35 §:llä. Luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen arviointi- ja lausuntomenettelyn tehtävänä on tuottaa objektiivista tietoa viranomaiselle sen varmistamiseksi, että hanke ei yksin tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja.

Oikeuskäytännön mukaan asianmukainen arviointi sisältää täydellisiä, täsmällisiä ja lopullisia toteamuksia ja päätelmiä, joilla voidaan hälventää kaikenlainen perusteltu tieteellinen epäily ehdotettujen töiden vaikutuksista kyseessä olevaan alueeseen (mm. asiat C-236/01, kohdat 106 ja 113, C-127/02, kohta 59, C-304/05, kohta 69). Arviointia ei voida pitää asianmukaisena, jos alueen luontotyyppejä ja lajeja koskevat tiedot puuttuvat tai ne eivät ole luotettavia eivätkä ajantasaisia (mm. asia C-43/10, kohta 115). Natura-arvioinnin tulee muodostaa itsenäinen kokonaisuus, jossa johtopäätökset perustellaan täsmällisiin tieteellisiin seikkoihin perustuen. Vaikutukset suojelun perusteena oleviin luonnonarvoihin tulee arvioida yksin ja yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa (mm. asiat C-127/02, C-6/04, C-98/03, C-538/09).

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Natura-arvioinnin tarpeellisuuden selvittäminen ei ole asianmukaisesti laadittu sen arvioimiseksi, heikentääkö arvioitu Brändskogenin tuulivoimahanke niitä luonnonarvoja, joiden perusteella Hinjärven alue on hyväksytty Natura 2000 -verkostoon, vaan siinä on seuraavaksi käsiteltäviä puutteita.

Selvityksessä ilmeni merkittävä sisällöllinen epäkohta. Levähtävien lintujen arvioinnissa on virheellisesti tarkasteltu suojeluperustaisen metsähanhen sijaan merihanhea. Metsähanhen syysmuuttoreitti kulkee hankealueen ja Hinjärven ylitse, jonka vuoksi LVV katsoo arvioinnin sisältävän huomattavia puutteita, jotka lisäävät merkittävästi selvityksen epävarmuutta. LVV katsoo, että selvitys tulee korjata ja täydentää metsähanhen osalta.

LVV:n näkemyksen mukaan yhteisvaikutukset on käsitelty puutteellisesti. Mahdolliset yhteisvaikutukset tulee tunnistaa ja arvioida tai sulkea pois yksiselitteisesti.

LVV katsoo, että selvityksen pohjalta ei voida yksiselitteisesti sulkea pois sitä riskiä, että hanke heikentäisi merkittävästi Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja. LVV:n näkemyksen mukaan hankealueen sijainti suhteessa Hinjärven Natura-alueeseen ja sen suojeluperusteena olevien lajien muuttoreitteihin muodostaa edellytykset Natura-arvioinnin toteuttamiselle.

LVV huomauttaa, että Natura-arvioinnin tulee perustua parhaimpaan käytettävissä olevaan tietoon ja arvioinnin pohjalta ei saa jäädä epäilyksiä siitä, voiko hanke aiheuttaa merkittäviä heikennyksiä Hinjärven Natura-alueen suojeluperusteille.

Selvityksen toteuttamistapa

Jotkut osiot on LVV:n arvion mukaan käsitelty pintapuolisesti tai puutteellisesti. Asiakirjassa ilmenee useampia sisältövirheitä ja ristiriitaisuuksia, jotka vaikeuttavat arvioinnin luottavuutta. Nämä tulee korjata Natura-arvioinnissa.

Hankekuvaus

LVV:n näkemyksen mukaan hankekuvaus on esitetty riittävän yksityiskohtaisesti ja sen pohjalta on mahdollista arvioida hankkeen mahdollisia vaikutuksia Natura-alueeseen.

Käytetyt aineistot

Selvitys perustuu jo olemassa olevaan tietoon ja tukeutuu vahvasti asiantuntija-arvioon. Natura-alueella ei ole tehty luontotyyppien tai lajien inventointeja. LVV:n näkemyksen

mukaan Natura-alueen perustietoja ja luontotyyppejä koskevat aineistot ovat ajantasaisia ja riittäviä. Myös melu- ja välkemallinnukset on toteutettu ja esitetty riittävällä tasolla.

Uhanalaisen lajin törmäysmallinnukseen liittyy epävarmuutta. LVV huomauttaa, että lajin osalta mallinnuksessa suositellaan käytettäväksi väistökerrointa 95 % (*Scottish Natural Heritage 2018; Tikkanen ym. 2022*), jonka on todettu olevan perusteltu ja varovaisuusperiaatteen mukainen (*Latvasilmu osk 2024*).

Vaikutusmekanismit ja -alueet

Vaikutusmekanismeja on käsitelty pääasiassa yleisellä tasolla ja niiden määrittelyä ei perustella parhaalla käytettävissä olevalla tieteellisellä tiedolla vaan ne todetaan yleisellä tasolla. LVV:n näkemyksen mukaan vaikutusmekanismit on kuitenkin tunnistettu oikeansuuntaisesti. Taulukossa 5-4. on esitetty vaikutusmekanismina toiminnan aikainen metsähakkuu, jonka vaikutuksenlaatu on suora ja vaikutusalueena johtoauea. Selvityksestä jää epäselväksi, miksi vaikutuksen laadun on katsottu olevan suora ja mistä johtoaukeasta on kyse.

Yhteisvaikutukset ovat tunnistettu puutteellisesti. Selvityksessä ei ole käsitelty eikä myöskään yksiselitteisesti suljettu pois mahdollisia yhteisvaikutuksia pesiviin/lisääntyviin suojeluperusteisiin lintulajeihin sekä liito-oravaan. Näiden rajaamista yhteisvaikutusten arvioinnin ulkopuolelle ei ole perusteltu.

Melun ja välkkeen sekä suorien vaikutusten vaikutusalueet on tunnistettu oikeansuuntaisesti. Epäsuorien osalta käsittely on melko pintapuolista eikä esimerkiksi yhteisvaikutusten osalta ole tarkasteltu miten vaikutukset kumuloituvat useiden hankkeiden myötä. Yhteisvaikutuksia ei myöskään ole täysin poissuljettu.

Epävarmuustekijät

Epävarmuustekijät on tunnistettu, mutta esitelty pintapuolisesti. Selvityksessä ei esitetä miten tunnistetut epävarmuustekijät voivat vaikuttaa selvityksen laatuun ja luotettavuuteen.

Arvio vaikutuksista Hinjärven suojelutavoitteisiin

Luontotyytit

LVV yhtyy siihen, että hankkeesta ei todennäköisesti aiheudu merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisille luontotyypeille. Hankesuunnitelmassa esitetyt voimat, tiestö ja sähkönsiirto sijoittuvat riittävän etäisyyden päähän Natura-alueesta siten, että mahdolliset suorat vaikutukset luontotyypeihin voidaan poissulkea luotettavasti. LVV katsoo, että myös epäsuorat vaikutukset ovat melu- ja välkevaikutuksen osalta arvioitu asianmukaisesti.

Liito-orava

LVV yhtyy näkemykseen, että hankkeella ei ole merkittävää heikentävää vaikutusta Natura-alueen suojeluperusteena olevaan liito-oravaan. Hankkeen etäisyyden Natura-alueeseen todetaan olevan riittävän suuri, ettei vaikutuksia synny. LVV huomauttaa, että

selvityksessä on tarkasteltu puutteellisesti hankealueella tapahtuvien toimien epäsuoria vaikutuksia Natura-alueen liito-oravakantaan. LVV katsoo, että Natura-alueen läheisyyteen sijoittuvat tuulivoimahankkeet pirstovat jo itsessään Natura-alueeseen kytkeytyneitä metsä- ja suoalueita sekä aiheuttavat niitä hyödyntäville lajeille häiriövaikutuksia ja elinympäristöjen menetyksiä. Hankkeen myötä rakennettavat uudet sähkönsiirtoreitit, tiet ja voimalanpaikat lisäävät hankealueen metsäisten elinympäristöjen pirstoutuneisuutta ja voivat hankaloittaa siten liito-oravan liikkumista hankealueella. Kaikki hankkeet yhdessä lisäävät jossain määrin tätä metsien rakenteellista muutosta, eikä Natura-alueen metsäala ole riittävä turvaamaan kaikkien suojeluperustelajien populaatioita. Hankkeen myötä tapahtuvalla elinympäristöjen pirstoutumisella ja häiriöillä voi olla kielteisiä vaikutuksia alueella elävään liito-oravakantaan ja tätä kautta myös Natura-alueen liito-oraviin. Jotta hankkeiden yhteisvaikutukset eivät erityisesti pitkällä ajanjaksolla tarkasteltuna muodostuisi arvioitua suuremmiksi, korostuu hankekohtaisesti toteutettu lajien huomiointi parhaaseen saatavilla olevaan vertaisarvioituun tutkimustietoon ja käytäntöihin perustuen. Vaikutuksia liito-oravaan voidaan vähentää sijoittamalla hankkeen toiminnot muualle kuin tunnistettuihin liito-oravan esiintymispaikkoihin tai lajille soveltuville kohteille. Liito-oraville tärkeät elinympäristöt tulee ottaa huomioon hankkeiden suunnittelussa, eikä niille tai niiden välittömään läheisyyteen tule osoittaa tuulivoimapuistojen rakenteita. Elinympäristöjen välille tulee myös jättää toimivia ekologisia käytäviä.

Suojeluperusteiset lintudirektiivin lajit

LVV katsoo, ettei selvityksen pohjalta voida poissulkea merkittäviä heikentäviä vaikutuksia suojeluperusteiseen linnustoon. Selvityksessä esiintyy huomattavia puutteita. Selvitystä tulee täydentää ja edistää Natura-arviointina ennen lausunnon antamista.

1.3 Lupa- ja valvontaviraston johtopäätös Natura-arvioinnin tarpeellisuuden selvityksestä

Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa hyväksyntänsä suunnitelmalle tai hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, ettei suunnitelma tai hanke vaikuta kyseisen Natura-alueen koskemattomuuteen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hankkeelle voi myöntää luvan tai suunnitelman hyväksyä vain, kun Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin kohdistuvat merkittävästi heikentävät vaikutukset ovat poissuljettuja (LSL 39 §).

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Hinjärven Natura-aluetta koskevan Natura-arvioinnin tarpeellisuuden selvittämisen pohjalta ei voida poissulkea merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin. Hinjärven Natura-alueen osalta tulee tehdä luonnonsuojelulain 35 §:n 1 mom. mukainen Natura-arviointi ja tässä lausunnossa esitetyt epäkohdat tulee korjata epävarmuuksien poissulkemiseksi.

2 Lähteet

Latvasilmu osk, Maakuntahallitus (10.6.2024). *Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaava, Natura 2000-verkoston kohdistuvien riskien tunnistaminen.*

Scottish Natural Heritage (2018). *Avoidance Rates for the onshore SNH Wind Farm Collision Risk Model.* SNH.

Tikkanen H., Ekblad C., Tuohimaa H., (2022). *Tuulivoiman vaikutukset maa- ja merikotkaan sekä sääkseen Pohjanmaalla, Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla. Yhteenveto ja suositukset.*

3 Asian käsittelijät

Asian on esitellyt luonnonsuojelun ylitarkastaja Anniina Aaltonen ja ratkaissut ylitarkastaja Johanna Kullas. Lausunto on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on lausunnon viimeisellä sivulla.

Lupa- ja valvontavirasto
Postiosoite: PL 20, 13035 LVV
Puhelinvaihe: 0295 254 000
kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/29332/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/29332/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kullas Johanna 10.03.2026 12:37

Aaltonen Anniina 10.03.2026 08:03